

ผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๒

๑. จังหวัดที่ขอรับบริการฝนหลวง

ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ มีผู้ขอรับบริการฝนหลวงทั้งจากหนังสือขอรับบริการฝนหลวง การขอรับบริการฝนหลวงผ่านเว็บไซต์ และการติดต่อประสานงานผ่านศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาคโดยตรง มีจำนวน ๕๐ จังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ภาคเหนือ จำนวน ๑๓ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก ลำปาง ลำพูน สุโขทัย เชียงราย เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน
- ภาคกลาง จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี นครสวรรค์ สุพรรณบุรี อุทัยธานี
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี
- ภาคตะวันออก จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว
- ภาคใต้ จำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ราชบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี

๒. การดำเนินการช่วยเหลือ

๒.๑ การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ได้เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือภาวะภัยแล้ง ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ มีการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๑๐ หน่วย คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดจันทบุรี อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ฐานเติมสารฝนหลวง จำนวน ๕ ฐาน ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดระยอง จังหวัดสระแก้ว โดยใช้อากาศยานทั้งสิ้น ๓๒ ลำ ได้แก่ อากาศยานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จำนวน ๒๒ ลำ (Caravan จำนวน ๑๒ ลำ Casa จำนวน ๗ ลำ Super King Air จำนวน ๒ ลำ CN-๒๓๕ จำนวน ๑ ลำ) และอากาศยานของกองทัพอากาศ จำนวน ๑๐ ลำ (BT-๖๗ จำนวน ๒ ลำ AU-๒๓ จำนวน ๔ ลำ Alpha Jet จำนวน ๔ ลำ) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ การตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงและจำนวนอากาศยานที่ใช้ปฏิบัติงาน

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง	สถานที่ตั้งหน่วยฯ	วันที่ตั้งหน่วยฯ	อากาศยาน
ภาคเหนือ			
๑. จังหวัดเชียงใหม่	- สนามบินกองบิน ๔๑ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Casa จำนวน ๒ ลำ - Alpha Jet จำนวน ๒ ลำ
๒. จังหวัดพิษณุโลก	- สนามบินกองบิน ๔๖ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- SKA จำนวน ๒ ลำ - Casa จำนวน ๒ ลำ
ภาคกลาง			
๓. จังหวัดนครสวรรค์ (ฐานเติมสารฝนหลวง)	- สนามบินนครสวรรค์	ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	-
๔. จังหวัดกาญจนบุรี	- กองพลทหารราบที่ ๙ (ค่ายสุรสีห์)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Caravan จำนวน ๓ ลำ
๕. จังหวัดลพบุรี	- สนามบินกองบิน ๒ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Caravan จำนวน ๓ ลำ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
๖. จังหวัดขอนแก่น (ฐานเติมสารฝนหลวง)	- ท่าอากาศยานขอนแก่น	ตั้งแต่วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	-
๗. จังหวัดอุดรธานี	- สนามบินกองบิน ๒๓ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- CN-๒๓๕ จำนวน ๑ ลำ - AU-๒๓ จำนวน ๒ ลำ - Alpha Jet จำนวน ๒ ลำ
๘. จังหวัดบุรีรัมย์ (ฐานเติมสารฝนหลวง)	- ท่าอากาศยานบุรีรัมย์	ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	-
๙. จังหวัดนครราชสีมา	- สนามบินกองบิน ๑ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Casa จำนวน ๓ ลำ - AU-๒๓ จำนวน ๒ ลำ
ภาคตะวันออก			
๑๐. จังหวัดจันทบุรี	- สนามบินท่าใหม่ (ทร.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Caravan จำนวน ๓ ลำ
๑๑. จังหวัดระยอง (ฐานเติมสารฝนหลวง)	- สนามบินอู่ตะเภา (ทร.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	-

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง	สถานที่ตั้งหน่วยฯ	วันที่ตั้งหน่วยฯ	อากาศยาน
๑๒. จังหวัดสระแก้ว (ฐานเติมสารฝนหลวง)	- สนามบินวัฒนานคร (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	-
ภาคใต้			
๑๓. อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	- ท่าอากาศยานหัวหิน	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- Caravan จำนวน ๓ ลำ
๑๔. จังหวัดสงขลา	- สนามบินกองบิน ๕๖ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- BT-๖๗ จำนวน ๑ ลำ
๑๕. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	- สนามบินกองบิน ๗ (ทอ.)	ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป	- BT-๖๗ จำนวน ๑ ลำ

๒.๒ ผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๒

ในเดือนเมษายน ๒๕๖๒ มีการปฏิบัติการฝนหลวงจำนวน ๓๐ วัน มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๐๙ ขึ้นปฏิบัติงานจำนวน ๙๑๙ เที่ยวบิน (๑,๓๑๓:๐๓ ชั่วโมงบิน) จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม ๔๖ จังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๒ ผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๒

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง	ขึ้นบิน (วัน)	ฝนตก (วัน)	จำนวน เที่ยวบิน	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
ภาคเหนือ				
๑. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดเชียงใหม่	๑๖	๑๑	๕๕	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.เชียงราย จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.น่าน จ.พะเยา จ.แพร่ จ.ลำปาง จ.ลำพูน
๒. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดพิษณุโลก	๒๔	๑๖	๖๔	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.น่าน จ.พะเยา จ.พิษณุโลก จ.เพชรบูรณ์ จ.ลำปาง จ.ขอนแก่น จ.ชัยภูมิ จ.นครราชสีมา จ.มหาสารคาม จ.ร้อยเอ็ด จ.สุรินทร์
ภาคกลาง				
๓. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดกาญจนบุรี	๒๕	๒๒	๑๕๗	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.กาญจนบุรี จ.สุพรรณบุรี จ.อุทัยธานี
๔. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดลพบุรี	๒๗	๒๕	๑๒๔	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.ชัยนาท จ.นครสวรรค์ จ.ลพบุรี จ.สระบุรี จ.อุทัยธานี จ.เพชรบูรณ์(ตอนล่าง)

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง	ชั้นบิน (วัน)	ฝนตก (วัน)	จำนวน เที่ยวบิน	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
๕. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดนครราชสีมา	๓๐	๓๐	๑๔๔	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.นครราชสีมา จ.บุรีรัมย์ จ.มหาสารคาม จ.ร้อยเอ็ด จ.ศรีสะเกษ จ.สุรินทร์
๖. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดอุดรธานี	๒๕	๒๔	๖๒	- บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.กาฬสินธุ์ จ.ขอนแก่น จ.ชัยภูมิ จ.เลย จ.สกลนคร จ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี
ภาคตะวันออก				
๗. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดจันทบุรี	๒๘	๒๘	๑๘๐	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.จันทบุรี จ.ฉะเชิงเทรา จ.ตราด จ.ระยอง จ.สระแก้ว จ.ชลบุรี
ภาคใต้				
๘. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๒๒	๒๑	๑๐๔	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ จ.เพชรบุรี จ.ราชบุรี
๙. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๓	๑๑	๑๗	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.นครศรีธรรมราช จ.นราธิวาส จ.พัทลุง จ.สงขลา
๑๐. หน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จังหวัดสงขลา	๑๐	๘	๑๒	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จ.กระบี่ จ.ชุมพร จ.นครศรีธรรมราช จ.พังงา จ.สุราษฎร์ธานี

๓. สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงปี ๒๕๖๒

ตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ มีการปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๕๕ วัน มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๓ ขึ้นปฏิบัติการจำนวน ๑,๓๑๘ เที่ยวบิน (๑,๙๑๐:๔๓ ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง ๑,๐๒๙.๒๐ ตัน พลูซิลเวอร์ไอโอไดต์สำหรับภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๒,๑๔๙ นิต พลูแคลเซียมคลอไรด์สำหรับภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๘๙ นิต พลูโซเดียมคลอไรด์สำหรับภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๑ นิต จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม ๕๑ จังหวัด

ตารางที่ ๓ สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง - วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

ภาค - ศูนย์/หน่วย ปฏิบัติการฯ	ขึ้นบิน (วัน)	ฝนตก (วัน)	จำนวน เที่ยวบิน (เที่ยว)	จำนวน ชั่วโมงบิน (ชั่วโมง)	ปริมาณ สารฝนหลวง (ตัน/AgI,CaCl ₂ ,NaCl นิต)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก (ทั้งการสังเกตด้วยสายตา/การ ตรวจวัดด้วยเรดาร์ และ เครื่องวัดน้ำฝนอัตโนมัติ)
เหนือ	๓๕	๒๙	๑๖๕	๓๔๔:๔๐	๑๐๑.๖๐/๑,๒๔๑	๒๒ จังหวัด
- เชียงใหม่	๒๒	๑๓	๗๒	๑๓๔:๓๕	๕๑.๗๐/๑๗๖	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา แพร่ ลำปาง ลำพูน (๘ จังหวัด)
- พิษณุโลก	๓๔	๒๕	๙๓	๒๑๐:๐๕	๔๙.๙๐/๑,๐๖๕	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลำปาง อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ ลพบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา ชัยภูมิ เลย สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด (๑๙ จังหวัด)
กลาง	๔๓	๓๘	๓๙๙	๕๑๒:๔๕	๒๘๑.๘๐/-	๘ จังหวัด
- นครสวรรค์	๑๔	๑๒	๖๗	๑๐๓:๒๐	๕๓.๘๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ ชัยนาท นครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี อุทัยธานี (๕ จังหวัด)
- กาญจนบุรี	๓๕	๒๙	๒๐๘	๒๒๘:๓๕	๑๔๒.๒๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี (๓ จังหวัด)
- ลพบุรี	๒๗	๒๕	๑๒๔	๑๘๐:๕๐	๘๕.๘๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ ชัยนาท นครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี อุทัยธานี เพชรบูรณ์ (๖ จังหวัด)

ภาค - ศูนย์/หน่วย ปฏิบัติการฯ	ชั้นบิน (วัน)	ฝนตก (วัน)	จำนวน เที่ยวบิน (เที่ยว)	จำนวน ชั่วโมงบิน (ชั่วโมง)	ปริมาณ สารฝนหลวง (ตัน/AgI,CaCl ₂ ,NaCl นัต)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก (ทั้งการสังเกตด้วยสายตา/การ ตรวจวัดด้วยเรดาร์ และ เครื่องวัดน้ำฝนอัตโนมัติ)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๗	๔๖	๒๗๘	๔๒๓:๕๘	๒๗๔.๖๐/๙๙๘	๑๖ จังหวัด
- นครราชสีมา	๓๐	๓๐	๑๔๔	๒๒๕:๐๘	๑๒๘.๐๐/๙๐	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด (๖ จังหวัด)
- อุตรธานี	๓๘	๓๖	๙๕	๑๓๖:๕๐	๑๐๘.๑๐/๙๐๘	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สกลนคร อุตรธานี นครพนม (๘ จังหวัด)
- ขอนแก่น	๒	๑	๔	๕:๒๐	๔.๐๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ ร้อยเอ็ด (๑ จังหวัด)
- บุรีรัมย์	๑๒	๑๐	๓๕	๕๖:๔๐	๓๔.๕๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี (๖ จังหวัด)
ตะวันออกเฉียง	๔๘	๔๖	๒๗๘	๓๗๓:๐๕	๑๘๖.๘๐/-	๖ จังหวัด
- จันทบุรี	๔๘	๔๖	๒๗๘	๓๗๓:๐๕	๑๘๖.๘๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ชลบุรี ตราด ระยอง (๖ จังหวัด)
ใต้	๓๗	๓๖	๑๙๘	๒๕๖:๑๕	๑๘๔.๔๐/-	๑๑ จังหวัด
- หัวหิน	๓๓	๓๐	๑๕๗	๑๙๘:๐๐	๑๐๖.๔๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี (๓ จังหวัด)
- สุราษฎร์ธานี	๑๘	๑๖	๒๓	๒๘:๒๕	๔๖.๐๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา สุราษฎร์ธานี ชุมพร (๕ จังหวัด)
- สงขลา	๑๖	๑๓	๑๘	๒๙:๕๐	๓๒.๐๐/-	บริเวณที่มีฝนตก ได้แก่ นราธิวาส พัทลุง สงขลา นครศรีธรรมราช (๔ จังหวัด)

๔. แผนปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือในช่วงต่อไป

จากสถานการณ์ภัยแล้งมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร น้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ และเขื่อนต่างๆทั่วประเทศ รวมทั้งปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ อีกทั้งพื้นที่ป่าพรุในภาคใต้ กรมฝนหลวงและการบินเกษตรยังคงให้หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงทั้ง ๑๐ หน่วย คือ หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดจันทบุรี อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี และฐานเติมสารฝนหลวง จำนวน ๕ ฐาน ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดระยอง จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ปฏิบัติงานต่อไป เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง สร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้เพื่อป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควัน รวมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำให้กับเขื่อน/อ่างเก็บน้ำทั้งขนาดกลาง และขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำใช้การน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตามคำขอรับบริการฝนหลวงของกรมชลประทาน